

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CENTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITG, NÚM 20, BOTIGA
BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
Fòra de Barcelona, cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50.—EXTRANGER, 2'50

¿UNA SOLUCIÓ?

El Governador, tenint en compte que la via pública es de tothom, està resolt a prohibir tota classe de manifestacions.
(Gazetilla de la premsa local).

Escolti, senyor Governador, y si les manifestacions tinguessin el caracter de professó, ¿oi que llavors ja no les prohibiria?

LA CARICATURA AL EXTRANGER

El bany del Papa

—Voleu dir, Merry, que no puc ofegarme?
—¡Cà!... Anant ab aquestes carabasses, no tingueu por de res.

(Del Asino, Roma)

Les forses republicanas

algrat el poc seny que demostren els capdavanters del republicanisme, mantenintse dividits estúpida i tontament per tonteries que no més interessan al seu exagerat amor propi, el sentiment republicà no...

decau en el poble de Catalunya y arreu se'n noten vigoroses manifestacions.

Es en và que pretingui cada personalitat, per ilustre que sigui, arrossegar darrera seu al poble. Podran seguirlo cegament les tres dotzenes d'amics que l'envolten, y, ab l'entusiasme d'aquets devots que'l victoregen a cau d'orella, podrà ferse l'ilusió de que tota l'opinió es seva; però, si surt del seu cercle d'admiradors, veurà aviat que'l poble republicà de Catalunya, allissonat per doloroses experiències, ja no creu en persones y ha concentrat tota la seva fè en els ideals.

Mentres a Barcelona cada republicà de relativa importancia s'agarbona furios contra la seva propia sombra, en el reste de nostra volguda terra catalana s'arrelen més fonament cada dia les conviccions republicanas. Quan a la capital, cap y casal de Catalunya, s'encén una ridícula guerra civil en cada centre republicà, pels pobles rurals s'agrupen els elements avensats de totes procedencies y creen centres de vida robusta. A la vegada que'ls que tindrien de donar llum entelen la brillant historia del partit republicà ab el fum de ses discordies, els humils s'afanyen en donarli nous jorns de gloria, a fors d'abnegació y sacrifici. El dia que'ls prohoms republicanos deixin l'amorosa contemplació de la seva ilustre personalitat y, sortint d'aquesta abstracció pertorbadora en que viuen, s'adonguin de la immensa forsa republicana que per culpa d'ells no s'aprofita com cal, sentiran al rostre l'escalfor de la vergonya y s'apressaran a posar la seva inteligencia y la seva energia al servei del poble, en lloc de volguer que'l poble estigui al servei del seu egoisme.

Els pobles de Catalunya serven viva la seva fè republicana, encara que hagin perdut la fè en els homes de Barcelona. Si, com abans, la vida de fora fos un reflexe de la vida de la capital, els republicans allunyats de Barcelona s'entretindrien també en baralles imbecils o, asquejats, s'amagarien al fons d'un recó de casa seva. Afortunadament creuen que la causa republicana no depèn de quatre mal avinguts, y, fermes en sa fè, aixequen a Jorba, a Montbui y a Vilanova del Camí, bells casals ont hi trobin fervorós culte nostres ideals; foragiten, a la Pobla y a Odena, el caciquisme pertorbador, donant ardua mostra de com saben honradament administrar els nostres homes; sostenen en diferents localitats periodics plens de bon sentit, y organisen, com a Capellades y altres punts, conferencies profitoses, no atenant a la procedencia del conferenciant, sino a les seves qualitats intelectuals y a la seva conseqüència política.

Si totes aquestes forses republicanas, que tan belles probes donen de la seva vitalitat, sapiguessin aprofitarse en una acció general, fonda y ben orientada, el triomf definitiu de la República no fora, com es avuy, un problema quina resolució busquem tots a les palpentes.

JEPH DE JESPU

Un vell campió de la nostra causa

Pera en Demòfilo

É conegut personalment, aquets dies, un benemerit de la nostra causa: en Demòfilo, aquell Fernando Lozano y Montes a qui's degué, junt ab en Ramon Chies, la fundació y el sosteniment de les famoses *Dominicales del Libre pensamiento*. El venerable propagandista es, avuy, un roure ferit pel llamp. A una alegre caseta, prop de la mar mallorquina, passa l'estiu. Alt, però un poc encorvat per la vellesa, blanc, ab la mà esquerra baldada, la seva figura té qualque cosa del coronel de Magda, y us sugereix l'idea de campanyes antigues contra un enemic negre y pertinax.

Nosaltres, sorgits d'una altra generació, no ens podem sustreure a una tendra simpatia envers aqueixes ombres d'un passat heroic, perdut avuy totalment per la naturalesa esquiva y seca del terreny ont aquella llevor tombà... ¡Las Dominicales! Era el bell temps esco-

lar, eren els matins d'Institut, quan, al bell mitg d'una explicació fadigosa del *domine*, nosaltres obriem dissimuladament, darrera l'espatlla del veí de banc, la fulla nefanda, que se'ns oferja ab tot el gust exquisit de la fruita prohibida. La centella invisible de mil excomunicions vesllumava davant la vista, sobre aquelles pàgines reveladores—aquelles pàgines que ara semblarien a la nostra proterva d'emancipats una amable y pueril candidesa...—El *domine*, en la penombra de la tarima professoral, seguia la seva cansonera perorata; mes qualque cosa, una veu subtil sonant en l'aire impalpable, un buf a cau d'orella, ens deia que la gran veritat informada se sustreia a les banalitats de l'ensenyansa oficial, y surava damunt la pobra nació atuida com una paraula de mancipi pera les ovelles sumisses y manses...

¡Ah! Nosaltres, vell campió, nosaltres revenim de les terres d'ensomni que vos un dia anunciàreu a les multituds espanyoles, ab la rudesia primitiva de tota prehistoria. Però hem trobat, en aqueix retorn, les multituds més sumergides que mai en la bassa corrupta...

Ja sé que tal vegada vareu patir d'un optimisme cego en la virtut de les secretes energies patries, sense veure que la malura arribava ja a la soca de l'arbre y no sols a les branques, y que calia fer sembra d'un arbre novell. Ja sé que la vostra acció pecà de massa exclusivament destructiva, en comptes de fonamentar una construcció sistemàtica y total. Però m'agrada, avuy, tot dialogant ab vosaltres, guerrers d'una campanya predecessora, asseure'm a la vora vostra, com a l'ombra d'un roure centenari, damunt el qual bramulaven impotents les iredes de l'enemic.

Cada una d'aqueixes vides es una pàgina d'un santoral d'heroisme. Imagineu la ruptura ab les imbecils burguesies, nodrides als pits de la mateixa Revolució, que trairen; imagineu les amargors reconfortants del sentirse reprobos en el passeig quotidià de les ciutats envilides, y l'arrostrar les mirades farisaiques de la turba ignara, y el percebre entorn de la testa arrogant y despreciativa l'invisible formarse d'una llegenda personal d'odis, y els mil dits que us senyalen a les revenges obscures y covardes o a les possibles persecucions del poder, en els dies de reacció y de crim oficial? Cada una d'aqueixes vides es un exemplari de la gran religió dels vindicadors de veritat y

justicia, y guarda en els flancs la cicatriu de les antigues ferides mal closes, la marca dels cops mal guarits. Entre la munió que ells volgueren alliberar, la munió ingrata que'ls desconeix o vitupera, ells passen com a velles custodies d'una Forma en que sols els elegits combreguen, perquè es la forma inagotable y eternament nova de la rebelió per la puresa esperitua, rebelió de religiosos contra mimics de culte, rebelió de pensament contra temple, rebelió d'esperit contra lletra, de raó contra dogma, de fè personal contra fè gregaria.

...Allà enfóra, al llindar de les fàbriques y dels obradors, entre tongada y tongada de feina, els obrers desplegaven la fulla salvadora, que'ls parlava precisament en l'unic llenguatge que ells podien entendre, ànimes obertes a la simplicitat de les franques y brutals afirmacions y tancades a la sobtillesa sofistica dels raonaments sabis. Y entre aquets homes, que són a la lliberació del pensament lo que'ls esclaus y plebeus del món antig foren a la propaganda del cristianisme, jo espero que la fulla venerable haurà deixat el rastre benefic de la seva generositat... Y desde aquesta altra fulla germana, LA CAMPANA DE GRACIA, amiga dels obrers y de les ànimes pures, com aquell Crist, me faig una honra de saludar en el vell Demòfilo la representació d'una cohort a punt d'esvairse; y voldria posar en els seus ulls una lluentor d'esperansa pera que, quan sia l'hora, li serveixi de viatic de reconfort...

Davant aquella generació, una altra, de joves universitaris que sentien ja una reacció d'aristocrates esperitua davant el plebeisme de la Revolució, alsava el penó tradicional d'un casticisme, que trobà en la figura d'en Menéndez Pelayo el seu millor capdill. Y es que la mateixa generositat dels Demòfilos, portantlos a cercar entre el poble, com tot Messies, els seus adeptes, va fer apareixer als ulls de les persones febles, per inteligents que fossin, com a burda y baixa la campanya de redempció. El temps judicará d'uns y altres, y bé crec que tindrem la millor part...

Avuy, entre mitg de reunions enteres d'homes de gest, aqueix varó se'ns apar com un gran religiós en un temple de visatges. Home que no separa el *pensament* de la *creencia*, sinó que'ls ajunta. Home que podria cridar, com Milton en la seva *Areopagitica*, an el poble de falsos creients: «El vostre sacerdot es un agent dels vostres negocis religiosos... An ell us con-

fieu; an ell abandoneu el vostre magatzem de productes religiosos, ab tots els panys y claus... Heu fet, d'aqueix home, la vostra religió. De manera que podeu dir que la vostra religió ara no sou vosaltres, sino un esser separat y mobil, que và y ve prop de vosaltres, segons que'l bon capellà freqüenti la vostra casa. El tracteu, li feu presents, el regaleu, li doneu hostatge. La vostra religió us visita al vespre, fa la pregària, sopa ab abundancia; la porteu a un llit sumptuos, se lleva, la saluteu; després d'un glop de malvasia o de qualque brevatge fort, la vostra religió fa un bon esmorzar, surt a les vuit, y deixa el seu excelent hostatjador a la botiga, traficant tot el dia, sense religió...»

GABRIEL ALOMAR

EM passat una setmana terrible.

En Fuentes, l'incomparable *diestro* Fuentes, va ser gravement ferit el diumenge a la plassa de toros de Santander, y ab tal motiu la vida de la nació ha sofert una sacudida tan violenta, que moments hi ha hagut en que semblava que la víctima de les banyes del mal intencionat Saltillo no era pas el famós *mataor* de Sevilla, sino la propia Espanya.

Els diaris, fins els lliberals, fins els d'ideas més avensades, han dedicat llargues columnes a narrar la tremenda *cogida*, y el telèfono, el telègrafo y la marconigrafia no han tingut un instant de repòs, explicantnos, minut per minut, el curs de la tragedia que al Hotel del Sardinero anava desenrotllantse.

Aquest espectacle, reconfortador per tots conceptes, demostra que no estan tan agotades com alguns se figuren les energies de la rassa espanyola.

¡Aun hay patria!...

Per fi—ara sí que l'expressió està ben apropiada—per fi sembla que han quedat llestes y a punt de ser firmades les negociacions que mesos ha se seguïen entre Fransa y Espanya sobre els assumptes del Marroc.

Lo que ara convindria es que també, per fi, s'acabessin en el Rif les batusses y'l vessament de sang y que, per fi, la qüestió d'Àfrica deixés de ser pera els espanyols etern motiu d'inquietuts, de disgustos y de llàgrimes.

El dia en que estiguem en possessió d'aquesta noticia, creguin els nostres lectors que la donarem ab molt més gust que la de la conclusió del ditxós tractat franco-espanyol.

Ha mort l'emperador del Japó.

Donada la marxa que darrerament havia emprès y recordant els subdits que en poc temps havia fet penjar, no es de creure que'ls lliberals japonesos plorin gaire la desaparició d'en Mutsu Hito.

De totes maneres, l'emperador no era cap nen y la seva mort no ha de ser pera ningú una sorpresa.

Aquí a Europa ja fa anys que ho sabem: Tant hi va el rei com el papa com aquell que no té capa.

El dimecres siguié el primer aniversari de la mort del inoblidable apostol del federalisme, en Josep M.ª Vallès y Ribot.

LA CAMPANA DE GRACIA, admiradora de les altes virtuts que adornaven al valent campió de la democracia catalana, s'honra avuy dedicantli aquest recort y senyalant a les actuals generacions la seva historia política com exemple digne de ser seguit per tots els bons fills de la nostra terra.

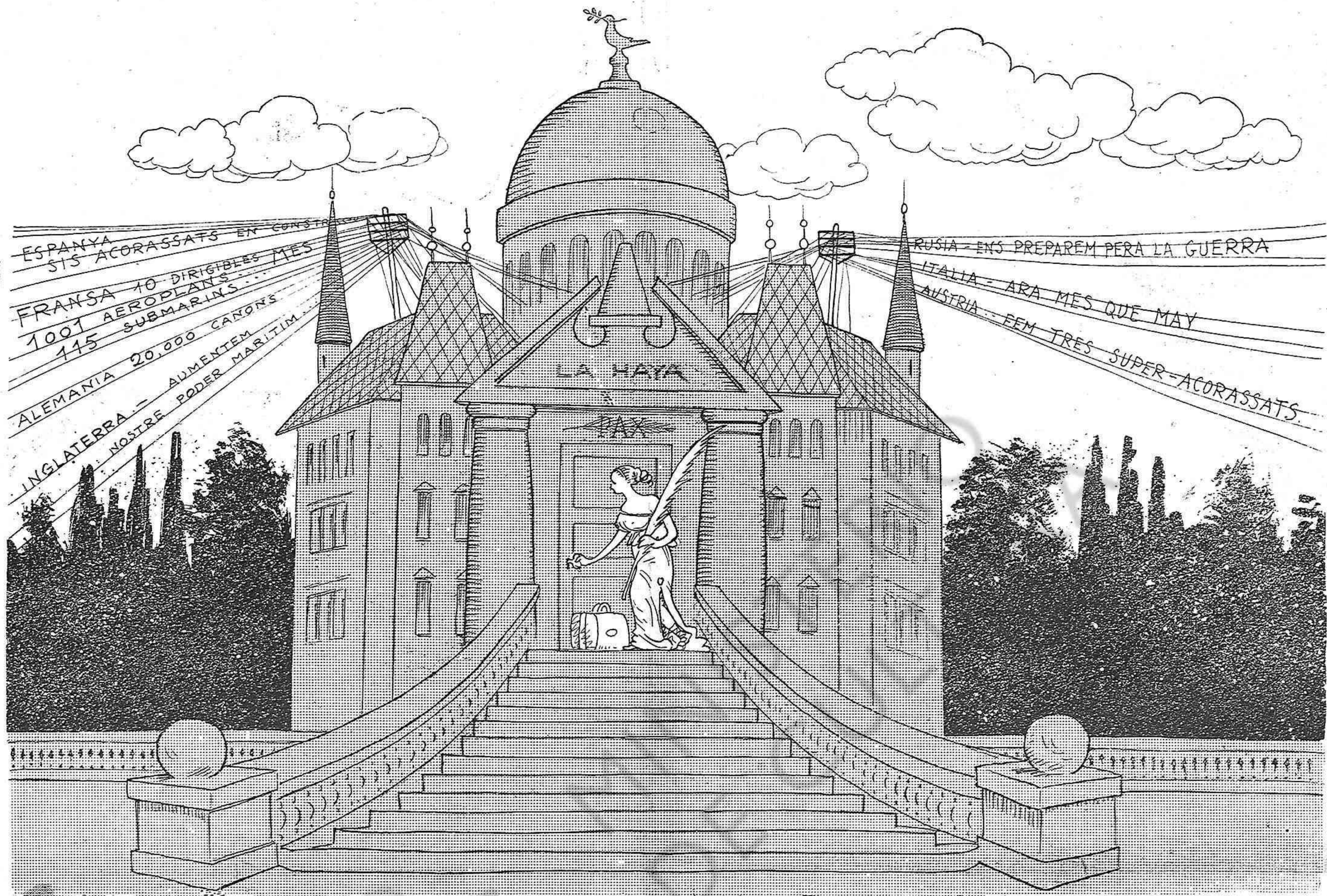
Per real decret s'ha concedit autorisació pera issar la bandera espanyola en el seu local social a la «Societat de Foment de les rasses canines».

Ja sabem que tot lo que es a Espanya es dels espanyols—menos lo que es dels estrangers—però, y no's vegi gens d'ironia en la pregunta, ¿volen dir que això de posar el pabelló nacional a la casa del Foment dels gossos no es abusar de la nostra bandera?

¿S'ha vist valentia?...

El doctor Maestre, aquell furios patró Aranya que en els moments més criticos del sarau del Rif volia fer embarcar a tothom cap a Melilla, se disposa a anar a recorre ab tota calma les possessions espanyoles del Nort africa. ¡Mireu si n'ess d'espavilat, el doctor! ¿No

El fracàs de la Pau

—Per haver de seguir aixís, lo millor serà tancar la casa y deixarho correr tot.

¿Comensarà ab bateig?

Ja es de suposar, doncs, del modo que acabarà.

Donant la extremaunció an algun infelís que no pensi com ells.

Llegeixo ab la deguda estupefacció que'ls mestres d'estudi intenten, en un dia donat, demanar tots augment de sòu.

¿Serà una amensassa, la seva actitud? ¿Es que preparen la *huelga* de l'ensenyansa? No més ens faltaria això, a Espanya: una vaga de mestres d'estudi.

Pera acabar de criarnos tontos.

Els que coneixen a fons la vida moderna de la terra dels vanos, afirmen que pera'ls japonesos la mort del seu amo serà una gran perduda.

¿Perdua? No'ls vindrà d'aquí. Anells rai, que les perdues no'ls fan canviar de genit; y, sinó, cerquem el testimoni d'en Colomer en el *Kikiriki*:

«Tant si ha *perdut*, com si ha guanyat, el japonès es molt trempat».

A instancies del Vaticà ha sigut arrestada, a Roma, una pobra il·luminada que's feia passar per miraculosa, sanant incurables y sostenint converses íntimes ab la Mare de Déu.

Naturalment, el Vaticà ha procurat que l'engarjoleessin, perquè'l Sant Pare no admet competencies.

Les monstroses supersticions y les farses del misticisme han d'esser privilegi unic y exclusiu de la Santa Mare Iglesia.

Els novells reformistes barcelonins fan correr la brama de que molt prompte donaran un gran banquet an en Melquiades Aivarez.

¡Oh, aviat ho diuen, ells!... El donaran, el donaran...

¡Si ho permeten els lerrouxistes!

Preguntaven l'altre dia a Mossén Tripeta:

—¿Y doncs? ¿que no và a la Puda a pendre les aigües, aquest estiu?

—¡Cà!—respongué l'ensotanat.—Mentres el vi de dir missa'm vingui de Martorell, qualsevol và a la Puda a beure una aigua que té gust d'ous podrits.

A LO INSERTAT EN EL NUMERO 2255

- 1.^a XARADA I.—*Palla*.
- 2.^a ID. II.—*Cortina*.
- 3.ª MUDANSA I.—*Llepis-Llapis-Llopis*.
- 4.ª ID. II.—*Manola-Manila*.
- 5.ª TARGETA.—*La filla del mar*.
- 6.ª CONVERSA.—*Masnou*.
- 7.ª JEROGLIFIC I.—*Escola*.
- 8.ª ID. II.—*Tu y jo som dos*.
- 9.ª ID. III.—*Casimir es un nom de set lletres*.
- 10.ª ID. IV.—*Un sastre suís*.

XARADES

I

Primera y segona veus pels carrers de la ciutat, que corre desesperat sense braços, mans, ni peus. Viu en el camp la primera y la quarta es musical; negació n'es la tercera y la quinta una vocal.

R. L. MOSCATELL

II

Primer, nota musical; segon, pronom relatiu;

ters, planta medicinal; total, unic animal en forma humana que viu, que es son instint natural fer correr de sang un riu.

AMIC PINYOL

III

—Aquí và la *quart-dos*, dida, per si no torno demà; com que ja soc *hu-dos-tres*, a *total* tinc de marxà.

R. VALLS

ANAGRAMES

I

—A la *Total* vull anar —m'acaba de di en Cabot.— Sols allà podré trobar lo que més ansio: *tot*.

PEP CISTELLÉ

II

La *Total* de cà'l Macari té més *tot* que cap vicari.

PEP CISTELLÉ

TARGETA

MARIA ALEU

CALDES

Formar, ab aquestes lletres, el nom d'una funció catalana.

RAMON SEGARRA

CONVERSA

—¿Ont vas, aquest any, a passar l'estiu?
—A Moncada, qu'es un poble molt bonic; ¿y tu?
—¿Jo? No cal que m'ho preguntis, que ja ho has dit tu mateix.

BENET NADAL

JEROGLIFICS

I

I na

JOAN ROBERT

II

MESA
I
CLL CLL
MARSAL

MIQUEL ROCA

Cavallers: Lluís Ramis Camaló: Posat a triar, me quedo ab la conversa, que es lo que està més bé, al meu pobre entendre.—F. Llaveiol: Els imparcs estan plens d'assonancies. Si no'm sobra temps pera retocarla, no li publicaré pas.—J. A.: *Son pláticas de familia, de las que nunca hice caso*. Vull dir que, pera la generalitat de llegidors, té poc interès.—Garsaball La Rosa: No me acaba de fer felís.—J. P. y C.: Les correspondencies d'aqueixa localitat han de venir sancionades ab el «visto bueno» del nostre corresponçal.—R. Valls: Com que la remesa es bastant nodrida, lo probable es que s'aprofiti bona cosa.—J. F.: Si segueix entretenintse ab aquets dibuixos tan mansos, vostè acabarà en pintor de miracles.—M. M.: Si la compaginació del número ho permet, s'insertarà, ab molt gust.—F. M.: Prengui nota de lo que contestem al cavaller anterior.—A. S.: Lo mateix li diem.—S. V. (Perafort): Ja veurà, parlem a pams: desde'l moment que'l jovent de qui parla va anar a missa, senyal que es missaire; y si, a dintre a missa, el jovent no hi estava ab la deguda correcció, el mossèn, que representava l'amo, estava en el seu dret de amonestarlos y fins de treure'ls al carrer. La raó s'ha de donar als moros y als capellans quan la tenen. No me'n treuran mai, a mi, de les iglesies, no tingui cuidado.

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olm, número 8

Tinta Ch. Lorilleux y C.^a